

Viggo Sørensen:

Året, der gik – beretning fra institut og ordbog

En sidste gang kan beretningens overskrift være som anført. Fra 1. februar 2004 vil nystruktureringen af Det Humanistiske Fakultet medføre, at vort institut lægges ind under Institut for Nordisk Sprog og Litteratur. Der vil vi dog få status af et særligt forskningscenter, og vi har i overskuelig fremtid løfte om at kunne fortsætte arbejdet med redaktion og publikation af Jysk Ordbog. Til erindring om ordbogens stifter håber vi at kunne antage navnet Peter Skautrup Centret for jysk sprog og kultur.

Ordbogsarbejdet forløber nu i et meget stabilt tempo – hvad læseren vil kunne overbevise sig om ved sammenligning med de seneste års beretninger. De fire redaktører (som deler tre redaktørstillinger) har i årets løb redigeret 371 spalter tekst, 19 udtalekort og 109 udbredelseskort. Redaktionen er herved nået ind i afsnit Hj-. Ved fondsfinansieret medhjælp er afsnit Ha- lagt på nettet, afsnit He- følger snart, og der er foretaget en række korrektioner i de tidligere publicerede afsnit.

Også i det redaktionsforberedende arbejde har vi kunnet trække på god, udefra finansieret medhjælp. Derved er svarmaterialet til ca. 210 spørgelistspørgsmål blevet indtastet i database, og der er tegnet knap 700 råkort til brug for redaktionen. Hermed er 50% af samtlige spørgelistebesvarelser blevet elektronisk tilgængelige. Hovedparten af årets tilvækst til ordbogens seddelkartotek, ca. 3.500 sedler, hidrører også fra spørgelisteudskrift – hvilket understreger, at vi efterhånden har fået støvsuget litterære kilder og tilgængelige arkiver for jysk dialekt.

Interessen for Jysk Ordbog synes usvækket i offentligheden. Der foretages fortsat lidt under 100 opslag dagligt i netudgaven, og fagfolk, journalister eller ganske almindelige jyder sender stadig flere forespørgsler direkte til redaktionen – i reglen om ord, der endnu ikke er på nettet, men hvor vi så øser direkte fra ordbogens kilder. På det sid-

ste er der imidlertid også nogle, der benytter os som rigssprogs-, stednavne- eller fremmedordbog – formentlig fordi vi dukker op som et af de første tilbud, når man i søgemaskinerne på nettet indtaster “ordbog”. Undertiden kan vi svare, at *okay* allerede optræder i dansk fra starten af 1900-tallet, eller at *Ausiatit* er det grønlandske navn for Egedesminde, men i reglen må vi henvise til gode kolleger i Dansk Sprognævn, Afdeling for Navneforskning mv.

Da Jysk Ordbog i oktober 2000 blev lagt på nettet, måtte vi af økonomiske grunde afstå fra en række faciliteter, som kunne lette brugerne i deres søgen efter oplysninger. Vi har siden – trin for trin – søgt at supplere netudgaven med disse faciliteter. Ved tilskud fra private fonde fik vi allerede i 2002 udviklet et program til redigering af henvisninger, som usynligt for brugerne fører fra søgeord, de kan tænkes at bruge, til den “rigtige” opslagsform i ordbogen. Finansieret af en privat fond har vi nu i 2003 fået indrettet et ekstra felt på ordbogens søgeside, hvor brugerne ved indtastning af to eller flere startbogstaver kan åbne for en ordliste (omfattende opslagsformer og de ovennævnte henvisninger) og derigennem selv lede sig frem til en søgt artikel. Endelig er vi godt i gang med den konkrete oprettelse af de nævnte henvisninger samt etablering af links for de mange krydshenvisninger mellem ordbogsartikler – begge dele som ny fondsstøttede delprojekter.

Samtidig med at vi takker for fakultetets fortsatte bekostning af det løbende redaktionsarbejde og vedligeholdelse af Jysk Ordbogs netudgave, vil vi også takke følgende fonde for i dette finansår at have bidraget til forbedring af ordbogens funktioner:

Fonden af 29. december 1967

(til optimering af Jysk Ordbogs netudgave)	kr. 50.000
Privat Familiefond (til effektivisering af brugerfladen i Jysk Ordbog)	- 25.000
Aarhus Universitets Forskningsfond	
(til hosting og vedligeh. af Jysk Ordbogs netudgave 2003)	- 29.100
Aarhus Universitets Forskningsfond	
(til krydslinkning i Jysk Ordbog)	- 15.000
Jyllands-Postens Fond (til ny søgefunktion i Jysk Ordbogs netudgave)	- 34.200

Jeg håber med ovenstående at have givet indtryk af et godt år for Jysk Ordbog, som kun kan være til opmuntring i det kommende arbejde. Og hermed vil jeg ønske alle vore kolleger, foresatte og venner en glædelig jul og et godt nytår.